



KVALITETSUDVIKLING I DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN

HVAD KAN VI LÆRE AF DEN REGIONALE KVALITETSREJSE?

JAN MAINZ
PROFESSOR, DIREKTØR, PH.D., MPA



PSYKIATRIEN - AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL
– i gode hænder

Sundhedsvæsenet er udfordret

- Stigende levealder
 - 2/3 over 15 år har en eller flere kroniske sygdomme
 - Begrænsede ressourcer (op til 80% af sundhedsudgifterne anvendes til behandling af kroniske sygdomme)
 - Der findes områder med betydelig ulighed i kvaliteten
-
- Disse problemstillinger kalder på samarbejde i det nære sundhedsvæsen



PSYKIATRIEN ER UDFORDRET

- Antallet af patienter i psykiatrien i Danmark er generelt steget med 30% i perioden 2010 til 2016
 - 45% i voksenpsykiatrien
 - 27% i børne- og ungdomspsykiatrien
-
- Antallet af patienter i Psykiatrien i Region Nordjylland er steget med 49% i samme periode
 - 41% i voksenpsykiatrien
 - 110% i børne- og ungdomspsykiatrien
-
- I perioden 2016-2018 er antallet af patienter i Psykiatrien i Region Nordjylland er steget med 8%
 - 3% i voksenpsykiatrien
 - 31% i børne- og ungdomspsykiatrien





UDFORDRINGER I DET TVÆRSEKTORIELLE SAMARBEJDE

- En primærsektor med varierende tilbud
- Ventetider på eksempelvis bostøtte og botilbud
- Ventetid på PPR-udredning

Disse problemstillinger udfordrer lighed i sundhed



**DER ER BEHOV FOR KVALITET OG
PATIENTSIKKERHED I DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN**

DET MODERNE SUNDHEDSVÆSEN ER UDFORDRET



KVALITETSUDVIKLING OG PATIENTSIKKERHED

- Hvad er erfaringerne i regionerne?
- Hvad har vi opnået?



NATIONALT KVALITETSPROGRAM FOR SUNDHEDSOMRÅDET 2015-2018

APRIL 2015





KVALITET ER EN LEDELSESOPGAVE

Det er ledelsernes opgave at oversætte og implementere det strategiske kvalitetsarbejde og dermed også kvalitetsprogrammet

Lederne har påtaget sig ansvaret

Kilde: Mainz J. Basal Kvalitetsudvikling, Munksgaard, 2017

NATIONALE MÅL : BEDRE KVALITET, SAMMENHÆNG OG GEOGRAFISK LIGHED I SUNDHEDSVÆSNET



**BEDRE
SAMMEN-
HÆNGENDE
PATIENT-
FORLØB**



**STYRKET
INDSATS
FOR KRONIKERE
OG ÆLDRE
PATIENTER**



**FORBEDRET
OVERLEVELSE
OG PATIENT-
SIKKERHED**



**BEHANDLING
AF HØJ
KVALITET**



**HURTIG
UDREDNING
OG
BEHANDLING**



**OGET
PATIENT-
INDDRAGELSE**



**FLERE
SUNDE LEVEÅR**



**MERE
EFFEKTIVT
SUNDHEDS-
VÆSEN**

INDIKATORER

AKUTTE SOMATI-
SKE/PSYKIATRISKE
GENINDLÆGGELSER
INDEN FOR 30 DAGE

VENTETID TIL
GENOPTRÆNING

SOMATISKE/
PSYKIATRISKE
FÆRDIGBEHAND-
LINGS DAGE PÅ
SYGEHUSE

AJOURFØRTE
MEDICINOPLYSNIN-
GER (PRAKTISEREN-
DE LÆGE)

TILKNYTNING TIL
ARBEJDSMARKEDET
(SOMATISK/
PSYKISK SYGE)

FULDFØRT UNG-
DOMSUDDANNELSE
BLANDT UNGE MED
PSYKISKE LIDELSER

SYGEHUSAKTIVITET
PR. KRONIKER
(KOL/DIABETES)

FOREBYGGELIGE
SYGEHUSOPHOLD
BLANDT ÆLDRE

OVERBELÆGNING
PÅ MEDICINSKE
AFDELINGER

BRUG AF ANTI-
PSYKOTIKA VED
PATIENTER MED
DEMENS

5 ÅRS OVERLEVEL-
SE EFTER KRÆFT
HJERTEDØDELIG-
HED

OVERDØDELIGHED
VED PSYKISK
SYGDOM

SYGEHUSERHVER-
VEDE INFEKTIONER

OVERLEVELSE VED
UVENTET HJERTE-
STOP

INDLØSTE
RECEPTER PÅ
ANTIBIOTIKA I
ALMEN PRAKSIS

FORBRUG AF
OPIOIDER I ALMEN
PRAKSIS*

OPFYLDELSE AF
KVALITETSMÅL I DE
KLINISKE KVALI-
TETSDATABASER*

INDLAGTE
PATIENTER I
PSYKIATRIEN, DER
BÆLTEFIKSERES

VENTETID TIL
PLANLAGT
SYGEHUSOPERA-
TION OG TIL
PSYKIATRIEN

SOMATISKE/
PSYKIATRISKE
PATIENTER UDREDT
INDEN FOR 30
DAGE

KRÆFTPAKKEFOR-
LØB GENNEFØRT
INDEN FOR TIDEN

PATIENT
TILFREDSHED
(SOMATIKKEN/
PSYKIATRIEN)

PATIENTOPLEVET
INDDRAGELSE
(SOMATIKKEN/
PSYKIATRIEN)

MIDDELLEVETID
DAGLIG RYGERE I
BEFOLKNINGEN

LIGGETID PR.
INDLÆGGELSE
PRODUKTIVITET
PÅ SYGEHUSENE

REGIONALE / KOMMUNALE LOKALE DELMÅL

* Indikatoren indgår uden tal.



DET NATIONALE KVALITETSPROGRAM

SENESTE STATUS

- Det danske sundhedsvæsen er på et år blevet bedre på 18 ud af 33 indikatorer, viser rapport over de nationale sundhedsmål.
- 63 procent af de patienter, som får konstateret kræft, er i live fem år efter, hvilket er det højeste antal nogensinde.
- Mortaliteten for hjertesygdom er reduceret til det laveste nogensinde.
- På et år er antallet af færdigbehandlingsdage faldet til 4,1 dage for psykiatriske patienter og til 3,6 dage for somatiske patienter.



NATIONALE MÅL FOR KOMMUNERNE

NATIONALE MÅL : BEDRE KVALITET, SAMMENHÆNG OG GEOGRAFISK LIGHED I SUNDHEDSVÆSNET



**BEDRE
SAMMEN-
HÆNGENDE
PATIENT-
FORLØB**



**STYRKET
INDSATS
FOR KRONIKERE
OG ÆLDRE
PATIENTER**



**FORBEDRET
OVERLEVELSE
OG PATIENT-
SIKKERHED**



**BEHANDLING
AF HØJ
KVALITET**



**HURTIG
UDREDNING
OG
BEHANDLING**



**OGET
PATIENT-
INDDRAGELSE**



**FLERE
SUNDE LEVEÅR**



**MERE
EFFEKTIVT
SUNDHEDS-
VÆSEN**

INDIKATORER

AKUTTE SOMATISKE/PSYKIATRISKE GENINDLÆGGELESER INDEN FOR 30 DAGE

VENTETID TIL GENOPTRÆNING

SOMATISKE/PSYKIATRISKE FÆRDIGBEHANDLINGS-DAGE PÅ SYGEHUSE

AJOURFØRTE MEDICINOPLYSNINGER (PRAKTISERENDE LÆGE)

TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET (SOMATISK/PSYKISK SYGE)

FULDFØRT UNGDOMSUDDANNELSE BLANDT UNGE MED PSYKISKE LIDELSER

SYGEHUSAKTIVITET PR. KRONIKER (KOL/DIABETES)

FOREBYGGELIGE SYGEHUSOPHOLD BLANDT ÆLDRE

OVERBELÆGNING PÅ MEDICINSKE AFDELINGER

BRUG AF ANTI-PSYKOTIKA VED PATIENTER MED DEMENS

5 ÅRS OVERLEVELSE EFTER KRÆFT
HJERTEDØDELIGHED

OVERDØDELIGHED VED PSYKISK SYGDOM

SYGEHUSERHVERVEDE INFEKTIONER

OVERLEVELSE VED UVENTET HJERTESTOP

INDLØSTE RECEPTER PÅ ANTIBIOTIKA I ALMEN PRAKSIS

FORBRUG AF OPIOIDER I ALMEN PRAKSIS*

OPFYLDELSE AF KVALITETSMÅL I DE KLINISKE KVALITETSDATABASER*

INDLAGTE PATIENTER I PSYKIATRIEN, DER BÆLTEFIKSERES

VENTETID TIL PLANLAGT SYGEHUSOPERATION OG TIL PSYKIATRIEN

SOMATISKE/PSYKIATRISKE PATIENTER UDREDT INDEN FOR 30 DAGE

KRÆFTPAKKEFORLØB GENNEFØRT INDEN FOR TIDEN

PATIENT TILFREDSHED (SOMATIKKEN/PSYKIATRIEN)

PATIENTOPLEVET INDDRAGELSE (SOMATIKKEN/PSYKIATRIEN)

MIDDELLEVETID DAGLIG RYGERE I BEFOLKNINGEN

LIGGETID PR. INDLÆGGELSE
PRODUKTIVITET PÅ SYGEHUSENE

REGIONALE / KOMMUNALE LOKALE DELMÅL



NATIONALE MÅL FOR ALMEN PRAKSIS

NATIONALE MÅL : BEDRE KVALITET, SAMMENHÆNG OG GEOGRAFISK LIGHED I SUNDHEDSVÆSNET



**BEDRE
SAMMEN-
HÆNGENDE
PATIENT-
FORLØB**



**STYRKET
INDSATS
FOR KRONIKERE
OG ÆLDRE
PATIENTER**



**FORBEDRET
OVERLEVELSE
OG PATIENT-
SIKKERHED**



**BEHANDLING
AF HØJ
KVALITET**



**HURTIG
UDREDNING
OG
BEHANDLING**



**OGET
PATIENT-
INDDRAGELSE**



**FLERE
SUNDE LEVEÅR**



**MERE
EFFEKTIVT
SUNDHEDS-
VÆSEN**

INDIKATORER

AKUTTE SOMATISKE/PSYKIATRISKE GENINDLÆGGELSER INDEN FOR 30 DAGE

VENTETID TIL GENOPTRÆNING

SOMATISKE/PSYKIATRISKE FÆRDIGBEHANDLINGS-DAGE PÅ SYGEHUSE

AJOURFØRTE MEDICINOPLYSNINGER (PRAKTISERENDE LÆGE)

TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET (SOMATISK/PSYKISK SYGE)

FULDFØRT UNGDOMSUDDANNELSE BLANDT UNGE MED PSYKISKE LIDELSER

SYGEHUSAKTIVITET PR. KRONIKER (KOL/DIABETES)

FOREBYGGELIGE SYGEHUSOPHOLD BLANDT ÆLDRE

OVERBELÆGNING PÅ MEDICINSKE AFDELINGER

BRUG AF ANTI-PSYKOTIKA VED PATIENTER MED DEMENS

5 ÅRS OVERLEVELSE EFTER KRÆFT

HJERTEDØDELIGHED

OVERDØDELIGHED VED PSYKISK SYGDOM

SYGEHUSERHVERVEDE INFEKTIONER

OVERLEVELSE VED UVENTET HJERTESTOP

INDLØSTE RECEPTER PÅ ANTIBIOTIKA I ALMEN PRAKSIS

FORBRUG AF OPIOIDER I ALMEN PRAKSIS*

OPFYLDELSE AF KVALITETSMÅL I DE KLINISKE KVALITETSDATABASER*

INDLAGTE PATIENTER I PSYKIATRIEN, DER BÆLTEFIKSERES

VENTETID TIL PLANLAGT SYGEHUSOPERATION OG TIL PSYKIATRIEN

SOMATISKE/PSYKIATRISKE PATIENTER UDREDT INDEN FOR 30 DAGE

KRÆFTPAKKEFORLØB GENNEFØRT INDEN FOR TIDEN

PATIENT TILFREDSHED (SOMATIKKEN/PSYKIATRIEN)

PATIENTOPLEVET INDDRAGELSE (SOMATIKKEN/PSYKIATRIEN)

MIDDELLEVETID DAGLIG RYGERE I BEFOLKNINGEN

LIGGETID PR. INDLÆGGELSE
PRODUKTIVITET PÅ SYGEHUSENE

REGIONALE / KOMMUNALE LOKALE DELMÅL



NATIONALE MÅL FOR DE PRAKTISERENDE SPECIALLÆGER

NATIONALE MÅL : BEDRE KVALITET, SAMMENHÆNG OG GEOGRAFISK LIGHED I SUNDHEDSVÆSNET



**BEDRE
SAMMEN-
HÆNGENDE
PATIENT-
FORLØB**



**STYRKET
INDSATS
FOR KRONIKERE
OG ÆLDRE
PATIENTER**



**FORBEDRET
OVERLEVELSE
OG PATIENT-
SIKKERHED**



**BEHANDLING
AF HØJ
KVALITET**



**HURTIG
UDREDNING
OG
BEHANDLING**



**OGET
PATIENT-
INDDRAGELSE**



**FLERE
SUNDE LEVEÅR**



**MERE
EFFEKTIVT
SUNDHEDS-
VÆSEN**

INDIKATORER

AKUTTE SOMATI-
SKE/PSYKIATRISKE
GENINDLÆGGELSER
INDEN FOR 30 DAGE

VENTETID TIL
GENOPTRÆNING

SOMATISKE/
PSYKIATRISKE
FÆRDIGBEHAND-
LINGS DAGE PÅ
SYGEHUSE

AJOURFØRTE
MEDICINOPLYSNIN-
GER (PRAKTISEREN-
DE LÆGE)

TILKNYTNING TIL
ARBEJDSMARKEDET
(SOMATISK/
PSYKISK SYGE)

FULDFØRT UNG-
DOMSUDDANNELSE
BLANDT UNGE MED
PSYKISKE LIDELSER

SYGEHUSAKTIVITET
PR. KRONIKER
(KOL/DIABETES)

FOREBYGGELIGE
SYGEHUSOPHOLD
BLANDT ÆLDRE

OVERBELÆGNING
PÅ MEDICINSKE
AFDELINGER

BRUG AF ANTI-
PSYKOTIKA VED
PATIENTER MED
DEMENS

5 ÅRS OVERLEVEL-
SE EFTER KRÆFT
HJERTEDØDELIG-
HED

OVERDØDELIGHED
VED PSYKISK
SYGDOM

SYGEHUSERHVER-
VEDE INFEKTIONER

OVERLEVELSE VED
UVENTET HJERTE-
STOP

INDLØSTE
RECEPTER PÅ
ANTIBIOTIKA I
ALMEN PRAKSIS

FORBRUG AF
OPIOIDER I ALMEN
PRAKSIS*

OPFYLDELSE AF
KVALITETSMÅL I DE
KLINISKE KVALI-
TETSDATABASER*

INDLAGTE
PATIENTER I
PSYKIATRIEN, DER
BÆLTEFIKSERES

VENTETID TIL
PLANLAGT
SYGEHUSOPERA-
TION OG TIL
PSYKIATRIEN

SOMATISKE/
PSYKIATRISKE
PATIENTER UDREDT
INDEN FOR 30
DAGE

KRÆFTPAKKEFOR-
LØB GENNEFØRT
INDEN FOR TIDEN

PATIENT
TILFREDSHED
(SOMATIKKEN/
PSYKIATRIEN)

PATIENTOPLEVET
INDDRAGELSE
(SOMATIKKEN/
PSYKIATRIEN)

MIDDELLEVETID
DAGLIG RYGERE I
BEFOLKNINGEN

LIGGETID PR.
INDLÆGGELSE
PRODUKTIVITET
PÅ SYGEHUSENE

REGIONALE / KOMMUNALE LOKALE DELMÅL

* Indikatoren indgår uden tal.



BUDSKAB NR. 1

- **Det Nationale Kvalitetsprogram skaber resultater**
- **Vi skal arbejde med Det Nationale Kvalitetsprogram i det nære sundhedsvæsen**
- **Der er behov for flere indikatorer, der belyser kommunernes og almen praksis' indsats i det nære sundhedsvæsen**
- **De praktiserende speciallæger bør være en del af Det Nationale Kvalitetsprogram**



KLINISKE KVALITETSDATABASER HVAD HAR VI OPNÅET?



BUDSKAB NR. 2

- Resultater fra de kliniske kvalitetsdatabaser dokumenterer, at kvaliteten af sundhedsvæsenets ydelser er blevet forbedret
- Der er behov for kvalitetsdatabaser, der belyser kvaliteten i det nære sundhedsvæsen



KVALITET I DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN HVAD KAN VI KONKLUDERE?

- Det Nationale Kvalitetsprogram er grundlaget
- Der er behov for specifikke kvalitetsstandarder/indikatorer i kommunerne og praksissektoren for patientforløb
- Der er behov for kliniske databaser, der monitorerer hele patientforløbet i det nære sundhedsvæsen
- PRO bør indgå
- Ledelsesengagement på politisk, topledelsesniveau og klinisk niveau
- Uddannelse, kompetenceudvikling, læring
- Systematisk forskning. Der er et stort uudnyttet forsknings- og læringspotentiale



DER ER BEHOV FOR KVALITET OG PATIENTSIKKERHED I SUNDHEDSVÆSENET

- Hver tiende patient udsættes for en alvorlig utilsigtet hændelse i OECD-landene
- Patientskader anslås at være den 14. største globale sygdomsbyrde på niveau med tuberkulose og malaria og i nogle OECD-lande på niveau med visse kræftsygdomme
- Det angives, at i størrelsesordenen 15 % af hospitalsudgifterne og aktiviteterne i OECD-landene er relateret til utilstrækkelig patientsikkerhed.

Kilde: OECD. The economics of patient safety. Strengthening a value-based approach to reducing patient harm at national level. OECD Health Working Paper nr. 96; 2017.

Kristensen S. Mainz J, Basal Patientsikkerhed, Munksgaard, 2020



DER ER BEHOV FOR KVALITET OG PATIENTSIKKERHED I DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN

- Det anslås, at halvdelen af den samlede sygdomsbyrde ved patientskade i sundhedsvæsenet er relateret til den primære sundhedssektor, dvs. i det kommunale sundhedsvæsen og i praksissektoren.
- I forlængelse heraf anslår OECD, at 4 ud af 10 patienter kan opleve kompromittering af patientsikkerheden i den primære sundhedssektor.
- OECD estimerer omkostningerne til bl.a. yderligere undersøgelser og behandlinger som følge af patientsikkerhedsproblemer i den primære sundhedssektor til i størrelsesordenen 2,5 % af de samlede sundhedsudgifter.

Kilde: OECD. The economics of patient safety in primary and ambulatory care. Flying blind. OECD Health Working Paper nr. 106; 2018.

Kristensen S. Mainz J, Basal Patientsikkerhed, Munksgaard, 2020



Tak for opmærksomheden